

šali iz zanesljivih ust, kako je nemški liberalce g. K. v Cmureku se plazil okolo volilcev Radgonskega okraja in odsvetoval volitev vrlega moža A. Lichtensteina, ter priporočal liberalca Schweighofera v Cmureku, in to vse radi tega, ker je g. Lichtenstein Slovenecem pravičen. Tudi na Ščavnico pri sv. Ani, v vesele Slov. gorice, se je priplazil in hotel vrlega in značajnega volilca J. S. pregovoriti na drugo stran, a ta mu je povedal precej osoljenih besed in tako je lahko šla in kopita pobral ter popihal v nemški Cmurek. Mi pa želimo, da bi šel z Bogom dalje — v nemški „Reich“ k Bismarku, po katerem toliko hrepeni. Gospodu K. pa zatrobimo te le besedice na uho: „Kadar hodite Vi, toliko hvalisani gospod po svojih poslih, Vas ne more nikdo — doplačati, tako drago računite ubogim slovenskim kmetom; a sedaj ob času volitev ste lahko agitirali in to celo — zastonj za — liberalce, a hvala Bogu, spodletelo Vam je!“ Živeli vrli volilci! Živela mila domovina!

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Pri novi volitvi državnega poslanca za kmetstvo skupino Radovice-Sučava-Kimpelung v Bukovini bil je izvoljen minister baron Conrad; tedaj je šest ministrov v državni zbornici: Dunajevski, Falkenhayn, Pino, Pražak, Ziemiakowski in Conrad. Herbst odložil je včeraj mandat za Heinspach-Schluckenau. Vojno ministerstvo namerava razširiti pravico za jednoletno prostovoljno službo na višje kmetijske in obrtne šole. Preteklo nedeljo pouzročili so delavci v mestu Brnu na Moravskem veliki upor. Ko so se namreč delavnice zaradi nove postave začele zapirati, začeli so delavci razsajati, pobijali okna, razbili vrata i. t. d. dokler niso vojaki naredili miru. Odgovorili so se tudi delu, zato so bile vse fabrike zaprte. Zahtevali so delavci, naj se čas za delo skrajša na 10 ur, plača pa zviša; 22. jun. začeli so delavci zopet delo, pogodili so se glede plačila in delavskega časa s tovarnarji. Ogerski naučni minister izdal je ukaz, da se mora madjarski jezik kot učni predmet učiti po vseh ljudskih šolah, katere so pod krono sv. Štefana. Ta ukaz pouzročil bode gotovo veliko nevolje pri Ne-Madjarih.

**Vnanje države.** Nemški cesar Viljem podal se je v Ems. Pretekli teden umrl je v Karlsbadu Edvin baron Manteuffel; narodil se je l. 1809 v Drazdanih, odlikoval se je v večih vojnah. — Potres v Kašmiru se je ponavljal; ponesrečilo se je baje 3081 oseb in razrušenih je 70.000 hiš. — Na Angleškem je uže sestavljen novi kabinet. Načelnik ministerstvu in ob enem državni tajnik zunanjih zadev je Salisbury, lord kancelar Sir Hardinge Giffarde, predsednik tajnemu svetu Sir Stafford North-

cote; on bode postal père, t. j. član gosp. zbornice; Sir Hicks-Beach je kancelar zakladnice in zastopnik vlade v dolnji zbornici; državni tajnik notranjih zadev Sir Rihard Cross, tajnik naselbin Stanley, tajnik vojske Mr. Smith, prvi lord pri admiraliteti George Halmilton; državni tajnik za Indijo lord Churchill, lordlajtnant za Irsko Earl of Carnarvon, načelnik poštних uradov John Mannas. Šest novih ministrov vzetih je iz ministerstva Beaconsfieldovega. Ker so se konservativci in liberalci porazumeli, bode Salisbury vlado prevzel. — Tudi na Laškem je kabinet odstopil; Depretis prevzel je ponudbo, da sestavi novo ministerstvo. V Massauahi se Lahom hudo godi; skoro deseti del vojakov je pomrl. — Na Španjskem se kolera vedno bolj širi; med narodom vlada grozen strah; občudovanja vredno je obnašanje kralja in kraljice, katera se podajata k bolenikom ter jih tolažita. Pretekli teden zbolelo je v Madridu 33 oseb, umrlo 16 oseb; v pokrajinah Mureiji, Valenciji in Castellon obolelo je za kolero 2592, umrlo 1084 oseb.

## Za poduk in kratek čas.

### Kuga na slov. Štajerskem.

V. Kakor drugekrat, tako je tudi zdaj kuga na zimo prenehala, pa l. 1682. se je takoj v spomladi znova oglasila. Uže meseca februarja umrli so unkraj Žetal nekateri s sumljivimi znamenji; zato je vlada dne 11. marca gosposki ukazala, da ne sme nobenega človeka iz Haloz pustiti. Vsled tega so cesto pri Žetalah zaprli. Pa meseca majnika so tudi uže pri sv. Trojci in na Gori nekateri prav naglo umrli, in bilo se je vsak čas bati, da začne morivka razsajati po stari navadi. Vkljub toliki nevarnosti so ljudje hoteli vendarle navadna proščenja in sejme imeti in trebalo je ostre prepovedi od strani vlade, da se na Vidovo ni pri sv. Vidu obhajalo navadno žegnanje. Tudi minoritom, ki so na svoja posestva v Halozah zahajali, je bilo to dne 19. maja l. 1682 prepovedano in jim pod kaznijo 1000 cekinov zaukazano, v samostanu ostati, da ne bodo kuge v Ptuj prinesli. Pa uže v drugi polovici meseca majnika se je morivka prikazala tudi v mestu in je do avgusta morila precej močno, potem pa nekoliko slabeje. Ko sta bila umrla prva dva, bežali so nekateri k vinogradom, pa uže čez par dni so prišli zopet nazaj. In tako se je vkljub prepovedi godilo še več časa. Vlada si ni vedela drugače pomagati, kakor da je po vinogradih na mestne stroške razstavila straže, ki so brez ugovora smele užgati vsako vincarijo, ako se je kdo vladnim ukazom protivil. Tolikemu neredu uzrok je bil najboj ta, ker je tudi mestni župan Mihael Mat za kugo zbolel. Dasiravno ni umrl, je vendar mnogo časa bolehal in ni mogel opravljati svojih dolžnosti. Svetovalci mestni pa so se na eden dru-

gega zanašali in so bolj za svoj, kakor za drugih blagor skrbeli.

Meseca junija je kuga davila tudi po Mestnem bregu. V mestu so pijanci semtertje tako razsajali, kakor bi bili znoreli. Hoteči vtopiti v vinu obup, zbirali so se v nekaterih slaboglasnih oštarijah; osobito pri „Ziegelstadel- in Kanischa-Wirth-u“ jih je bilo vse polno. Če so prišli pozno v noči sodnijski sluge, da bi pijance odpravili, postavili so se ti v bran, in nekaterekrat je vinjena drupal celo vojake, ki so jo hoteli vmiriti, s silo odpodila. Vlada je toraj ovi dve krčmi dala zapreti.

Meseca julija je solnce hudo pripekalo, kar je zrak še le bolj kužilo in strašno bolezen pospeševalo. Ker se je ljudi polastilo splošna obupnost, vladal je po nekaterih krajih strašen nered. Ne le, da so ležati bolne brez vsake postrežbe, pustili so semtertje umrle po več dni nepokopane. Posebno v Halozah je bilo v tem obziru po nekaterih krajih zares žalostno. V Tomajni so neko za kugo umrlo ženo našli golo za plotom ležati in okoli nje več psov, ki so truplo trgali in košččke okoli vlačili. Tudi pri sv. Vidu je požrešna zverad tri mrliče tako zdelala, da niso bili poznati. Ko je vlada o tem slišala, je minorite zaradi tega ostro pokarala, ter jim z odlokom od dne 18. avgusta l. 1682 zažugala, da bodo zgubili deželosodnjo oblast, ako ne bodo za red bolj skrbeli.

V avgustu je v Ptuiju umrl občeznani mesar Simon Jurančič. Revez je pri kužnem zdravniku Mohru zmenil denar, pa z drobižem je našel kugo in postal uže drugi den njena žrtev.

Meseca septembra ni v mestu za kugo nikdo umrl, pač pa oktobra. Najpred je zbolel nek fant v mestu, kmalu za njim pa nek mladeneč v grajskem stolpu. Tudi občina Brstje bila je še okužena, pa ker je vsled vladinega ukaza kontumacija za mesto prenehala s koncem oktobra, dobili so meščani dovoljenje, da so uže proti koncu meseca oktobra smeli k bližnjim vinogradom v trgatve iti.

(Dalje prih.)

**Smešnica 26.** „Prosim vas, povejte mi, kako je to“, reče meščan peku, „da je vsak hlebec pri vas manjši, nego pri drugih pekih?“ — „Ej! to vam lahko povem“, odgovori pek, „ker drugi peki v hlebec po več testa jemljejo, kakor jaz“.

## Razne stvari.

(V Konjicah) se bodo 1. julija srenjske volitve za 3. razred ponovile. Slovenci, udeležite se obilno in zmaga bode naša!

(Prač. g. dr. Val. Nemeč), profesor bogoslovja v Celovcu, rojen pri sv. Marjeti niže Ptuj, imenovan je kanonikom Krškega stolnega kapitola. Čestitamo!

(V Ternovi na Slovačkem) pogorelo je 120 hiš in zgorelo 8 ljudi. Pogoreleci zvečinoma niso zavarovani.

(Ljudske knjižice) 12. snopič je izšel. Vsebina: „Sila“, poslovenil H. Majar; „Davorišča“, posl. H. Majar, „Skopuh“, preložil L. Gorenjec. Temu snopiču priloženo je kazalo. To knjižico vsem Slovencem najtopleje priporočamo.

(Izpit zrelosti) se letos začne na Mari-borski gimnaziji in na realki 2. julija; na pripravnici 6. julija.

(Umrli je g. Jan. Stuhec), c. kr. deželne sodnije umirovljeni svetovalec, 19. jun. Na njem izgubimo vrlega narodnjaka in vestnega sodnika.

(Med Pragarskim in Čakovcem) bode počenši s 25. junijem šel poseben mešan vlak, kateri bo odhajal iz Čakovca ob 1. uri 45 minut po noči in imel zvezo s poštnim vlakom proti Dunaju.

(Nove lepe bratovske podobe) presv. Sreca Jezusovega in Marijinega dobijo se pri ravnateljstvu bogoslovja v Mariboru.

(Osepnice) razsajajo po nekaterih vaseh Kapelske župnije v Brežkem okraju.

(Krajcarsko podružnico „Narodnega doma“) osnovalo je več rodoljubov v Ljubljani.

(„Savinjski Sokol“) napravi svoj izlet v nedeljo 28. t. m. na Vransko. Sokoli se zbirajo do 7. ure zjutraj v društveni opravi v Mozirski čitalnici ter se odpeljejo z zastavo točno ob 7. uri na Vransko, kjer se udeležijo ob 10. uri dopoldne božje službe. O poludne je skupni obed pri gospodu Šentaku in ob 3. uri popoldne na prostem pri Brodeh telovadba in zabava s petjem in godbo. Ob 6. uri zvečer odhod nazaj v Mozirje. Odbor.

(„Kres.“) Obseg 6. številke: Arabela. Roman. Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — Rastislav. Mirko. — Stari Džuldaš in njega sin Mamef. Povest iz Povest iz življenja v srednje azijskih pustinjah. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil † Fr. Jos. Remec. (Dalje.) — Sonet. Mirko. — Kosova pesen. J. Kostanjevec. — Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. — O našem literarnem gospodarstvu. Spisal France Podgornik. (Dalje.) — O narodnih pesnih koroških Slovencev. Spisal J. Scheinigg. (Konec.) — O rastlinskem oprasenju. Spisal. M. Cilenšek. — Što. kaj, ča. Spisal J. Šuman. (Dalje.) — † Nikolaj Ivanovič Kostomarov. J. Steklasa. — Drobnosti.

(Slovenščekovi h) zbranih spisov: četrta knjiga dobi se v tukajšnjem bogoslovju. Cena jim je kakor pri g. izdajatelju.

(V Monsbergu) pokončal je požar župno gospodarsko poslopje. K sreči je bilo poslopje zavarovano pri sl. društvu „Riunione ad. di Sicurtà“ v Trstu. Še tisti den se žalostni dogodek objavi društvu opravištvu v Gradci, katero je poslalo 10. jun. cenilnega komisarja na pogorišče in že 16. t. m. dobili smo nakaznico in točno izplačitev cele zavarovalne svote? Za poslano pomoč izrekamo javno prisrčno zahvalo! Župno predstojništvo